

IUCN Countdown 2010

2008. évi beszámoló

Magyarország

Countdown 2010

2008. évi beszámoló

1. A kijelölt területek hálózatának fejlesztése

Országos jelentőségű védett természeti területek

Az állami természetvédelem célja, hogy a nemzeti parkok területei döntően, míg más védett természeti területek, az adott természeti értékek arányaiban, állami tulajdonban és nemzeti park igazgatósági vagyonkezelésben legyenek. Ennek a célkitűzésnek megfelelően 2008. évben is folytatódott az állami tulajdonú, ezen belül a természetvédelmi szervek (nemzeti park igazgatóságok) vagyonkezelésében lévő védett természeti területek arányának növelése. A cél megvalósítása elsősorban földvásárlással (kisajátítással), illetve vagyonkezelői jog átadás-átvételével történt.

2008-ban a nemzeti park igazgatóságok vagyonkezelésében lévő területek kiterjedése összesen 1985 hektárral növekedett, melynek nagyobb része földvásárlással (1852 ha), kisebb hányada (133 ha) vagyonkezelői jog átvételével valósult meg. A területek vásárlásának fedezetét 1138 ha esetében uniós pályázati források biztosították. A nemzeti park igazgatóságok vagyonkezelésébe került területek magas természetvédelmi értékűek és/vagy természetvédelmi stratégiai szempontból jelentősek, emiatt egyúttal a Natura 2000 hálózatnak is részei, továbbá természetvédelmi oltalom alatt állnak vagy védetté nyilvánításuk a közeljövőben várható.

Az egyedi jogszabállyal védett országos jelentőségű természeti területek kiterjedése 2 867,7 hektárral nőtt 2008-ban; ebből 2 428,5 hektár a tájvédelmi körzetek bővítése, 342 hektárt érintett a természetvédelmi területek bővítése, illetve egy új 97,2 hektárnyi kiterjedésű TT is létesült.

Új védetté nyilvánítások 2008-ban:

- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 5/2008. (II. 19.) KvVM rendelete a **Békkői természetvédelmi terület** létesítéséről (318/TT/08)

Bővítések, módosítások 2008-ban:

- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 9/2008. (IV. 10.) KvVM rendelete a **Lázberci Tájvédelmi Körzet bővítéséről**
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 19/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelete a **Baláta-tó természetvédelmi terület** bővítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 26/2008. (X. 22.) KvVM rendelete a **Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet** bővítéséről

Natura 2000

A hazai különleges-természetmegőrzési területek javasolt listáját az Európai Bizottság a 2005. szeptemberi Pannon Biogeográfiai Szemináriumon áttekintette, valamint felülvizsgálta, hogy az élőhelyvédelmi irányelv mellékletein szereplő, hazánkban előforduló fajokra és élőhelytípusokra a területkijelölés megfelelő volt-e. A szeminárium hivatalos jegyzőkönyve szerint 2006-ban megkezdődött a bizottsági javaslatok végrehajtása. Összesen 19 faj és 7 élőhelytípus esetén a Bizottság véleménye szerint újabb területek kijelölésére van szükség. A különböző szakmai felmérések, adatgyűjtések és a Pannon Biogeográfiai Szeminárium jegyzőkönyve alapján 2007. decemberére elkészült a bővítésre javasolt területek listája, valamint a területekhez kapcsolódó adatbázisok. Ezzel egyidejűleg folyamatos a Natura 2000 adatbázis javítása, különösen azon fajok és élőhelyek tekintetében, amelyeket a már kijelölt területeken

szükséges jelölő fajként feltüntetni, illetve az adatlapon szereplő állományukat módosítani. A javított adatbázist a Bizottságnak 2008 őszén küldtük meg.

Természetvédelmi Őrszolgálat

A Természetvédelmi Őrszolgálat országos létszáma – a 2008. évi létszámnövelés után – 200 főről 267 főre növekedett. Az állomány közel 80 %-a felsőfokú végzettségű szakember. Egy főre átlagosan 348 km² működési terület, 31,5 km² védett természeti terület és közel 74 km² Natura 2000 terület jut.

Az ellátandó, jogszabályokban előírt feladatok maradéktalan ellátásán a létszám további növelése volna szükséges, mértékadó számítások alapján 500 főre. Ezt elsősorban a Natura 2000 területek országosan közel 2 millió hektáros kiterjedése, a természeti értékek és területek veszélyeztetettségének növekedése, a jogsértő cselekmények számának emelkedése, a páros szolgálatellátás szükségessége, valamint az állandó ügyeleti szolgálat működtetése indokolja.

Bioszféra-rezervátumok

A magyar-horvát kormányközi környezet- és természetvédelmi együttműködési egyezmény végrehajtásának során megalakult a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Vegyes Bizottság, amely első ülését Magyarországon, 2008. október 6-án tartotta. Ennek kiemelt célja volt a magyar-horvát határon átnyúló bioszféra-rezervátum kialakítása.

Az UNESCO fenntartható fejlődést elősegítő Sevillai stratégiáját is figyelembe véve elkészült a Mura-Dráva-Duna Bioszféra- Rezervátum tervezete és nevezési dokumentuma, amely előterjesztést a koordináló MAB Nemzeti Bizottság 2008. október 28-i ülésén megtárgyalta, és nevezésre alkalmasnak találta. A határon átnyúló bioszféra-rezervátumra vonatkozó előterjesztést a magyar fél várhatóan 2009 őszén nyújtja be, a horvát fél pedig a védetté nyilvánítások befejeztével.

A rezervátum fő célja a Mura-Dráva-Duna határvidék különleges, a három folyóhoz kötődő vízi és part menti életközösségeinek és természeti értékeinek megőrzése, valamint a fenntartható fejlődési funkció megvalósulásával hozzájárulás a helyi önkormányzatok és a lakosság megélhetési lehetőségeinek bővítéséhez.

OTrT, Nemzeti Ökológiai Hálózat

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény felülvizsgálata 2004. és 2008. között történt meg, a módosított törvény 2008. júliusában lépett hatályba. A terv legfontosabb védelmi rendeltetésű eszközei a különböző övezetek lehatárolása és szabályozása. A természet- és tájvédelem szempontjából leginkább meghatározó övezetek az országos ökológiai hálózat övezete, valamint az országos és a térségi jelentőségű tájképvédelmi területek övezetei.

Az országos ökológiai hálózat övezete a nemzeti park igazgatóságok által a páneurópai biológiai és tájdiverzitási stratégia alapján és az 1999-ben Genfben elfogadott irányelv szerint kijelölt területi kategóriarendszerű (magterület, ökológiai folyosó, puffertérület) Nemzeti Ökológiai Hálózattal egyezik meg. A hálózat területi adatbázisának frissítése az OTrT felülvizsgálatával párhuzamosan megtörtént.

Az országos ökológiai hálózat övezeteibe a Natura 2000 területek nagy része is besorolásra került, így a legtöbb Natura 2000 terület természeti értékeinek védelmét, a természetvédelmi célok érvényesítését már a tervezési szinten is biztosítani lehet.

Ramsari területek

2008-ban Magyarország 2 új ramsari területet hirdetett ki és egy korábbi ramsari terület kibővítése történt meg, összesen 28,200 hektár kiterjedésben. Sikeresen lezárult az Egyekpusztakócsi ramsari területen a füves puszta és a mocsár rekonstrukcióját és kezelését szolgáló

LIFE Nature projekt. 2008-ban elkészült a Ramsari területek (nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyek) adatlapjának felújítása. Hároméves mandátumának lejártával újra megalakult a következő 3 évre a Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottsága.

2. Megfelelés az EU jogszabályai és a Magyarország által aláírt – különös tekintettel a 2010-es célok elérését elősegítő – nemzetközi természetvédelmi egyezmények előírásainak

- Sikeresen lezárult a négyéves „Turizmus a természetért” című nemzetközi program (teljes címe: A biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható használata a turizmus formáinak fejlesztése révén közép- és kelet-európai bioszféra-rezervátumokban), amely három ország (Cseh Köztársaság, Lengyelország és Magyarország) három bioszféra-rezervátumára (Sumava, Babia Gora és Aggtelek) terjedt ki. A program a Biológiai Sokféleség Egyezmény turizmusra vonatkozó útmutatójának megvalósulását bemutató mintaprojektnek tekinthető. A program hazánkat érintő része az Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság együttműködésével valósult meg és célja elsősorban a turizmus természetbarát formáinak kialakítása és fejlesztése volt a Gömör-Tornai Karszt területén. A program a természeti és a hagyományos kultúrtörténeti értékek megőrzéséről is gondoskodott.
- A növényi genetikai erőforrások megőrzésével és a hazai génbankok helyzetének javításával és megfelelő működtetésével kapcsolatban megkezdődött az együttműködés a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériummal. Az Országgyűlés az állami génmegőrzési feladatok ellátására 2009. évben plusz pénzügyi forrást biztosított.
- Tárcánk a hazai vadon élő, magasabb rendű növények hosszú távú, ex situ megőrzését szolgáló „Pannon Magbank” létrehozására új szakmai tartalommal kibővített LIFE+ pályázatot készített, melyet a projektben résztvevő intézményekkel (Agrobotanikai Központ, MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet, Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság) közösen nyújtott be az Európai Bizottság részére. A KvVM vállalta az öt éves projekt társfinanszírozását.
- Megkezdődött a Natura 2000 területek külterületi ingatlan-nyilvántartási határokhoz igazítása, ami reményeink szerint egyértelműbbé teszi a hálózat működtetéséhez szükséges hatósági munkát.
- A Natura 2000 területek közel 485 ezer földrészletet érintenek, amelyekre a jogbiztonság megteremtése érdekében a jogi jelleget a földhivatali ingatlan-nyilvántartásban fel kell jegyeztetni. A feljegyeztetést 2007 tavaszától a zöldhatóságok megkezdték a helyi földhivataloknál, amelynek eljárása jó ütemben halad, bár időigényes és rendkívül nagy adminisztrációs többletterhet jelent. Jelenleg 95%-os a feljegyeztetések állapota.
- 2008-ban folytattuk le azt az uniós pályázatot, amely az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelv alapján szükséges monitorozást készíti elő a jelölő fajokra és élőhelyekre. A különböző módszerek tesztelésének eredménye nem csupán a pályázat zárójelentésében megfogalmazott módszertani javaslat kidolgozása, hanem nagy mennyiségű új adat is a jelölő fajok előfordulásáról és állományagságáról.
- 2008. februárban a KvVM, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a hazai áramszolgáltató vállalatok képviselői megállapodást írtak alá Akadálymentes Égbolt néven, hogy 2020-ig előre ütemezetten megszüntetik a szabadvezetékek miatti súlyos madárpusztulásokat. A megállapodás végrehajtását segíti többek között néhány futó LIFE projekt végrehajtása is, így a tűzok, a kerecsensólyom és a kék vércse védelmét célzó projekteket. A tűzokos projektből 11 km földkábel lefektetése és 45 km FireFly jelzővel való

felszerelése történt meg. A kék vércsés projektből 400 km szigetelésre kerül sor, melyből 112 km már elkészült. A kerecsensólymos projekt részeként 510 km szigetelés történik meg. E munka nemrég kezdődött el. A megállapodás alapján a régi, problémákat okozó oszlopfejekre vonatkozó típusmódosítását az áramszolgáltatók saját finanszírozásban felülvizsgálják (a munka 2009-ben zárul le). Emellett az egyik áramszolgáltató által kidolgozott alternatív oszlopfej tervet már mindhárom hazai áramszolgáltató teszteli, illetve a kidolgozó cég az újonnan létesítendő, illetve felújítandó vezetékszakaszok felét már eleve ezzel a 100%-osan madárbarát oszlopfejjel készíti.

- Szintén a megállapodás szellemében a természet védelméről szóló törvényt az alábbi szerint módosította az Országgyűlés: elektromosenergia-szállító légvezetékek létesítésekor, valamint középvezetékű szabad légvezeték teljes szakaszossá kiterjedő felújításakor olyan műszaki megoldásokat kell alkalmazni, amelyek a vadon élő madarakat nem veszélyeztetik.
- A már említett, madárvédelmi célú LIFE projektek természetesen számos egyéb területen is szolgálták mind a célfajok, mind az élőhelyükön előforduló, a célfajokkal gyakran szoros kapcsolatban álló madárfajok védelmét (pl. a kék vércse LIFE pályázat nyertesei nemcsak a kék vércsék, hanem a számukra fészkelőtelepet biztosító vetési varjú is). Lezárult a tűzok LIFE pályázat, és egyértelműen kijelenthető, hogy a faj hazai állománya e pályázat eredményeként kezdett el gyarapodni az utóbbi két év folyamán.

3. A természetvédelem jogi és gazdasági helyzetének javítása

- 2008-ban folytatódott az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) Agrár-környezetgazdálkodási Intézkedéseinek kidolgozása a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériummal való együttműködésben. Az Érzékeny Természeti Területek (ÉTT) felülvizsgálatának köszönhetően 2009-től a mezőgazdasági termelők már több mint 914 ezer hektáron lesznek jogosultak a természetvédelmi célú, 5 évre szóló agrár-környezetgazdálkodási programokba történő belépésre, a kifizetések igénylésére. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból e célra elkülönített források a korábban támogatott területek majd háromszorosán, mintegy 300 000 hektáron teszik lehetővé a természetbarát gazdálkodási gyakorlat támogatását. Az ÉTT program - mely az ÚMVP keretében már a Magas Természeti Értékű Területek programja nevet viseli - többek között olyan fokozottan védett fajok élőhelyeinek megfelelő kezelését biztosítja, mint a tűzok, haris, kék vércse, parlagi sas, valamint kerecsensólyom.
- Módosult a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló **13/2001.** (V. 9.) KöM rendelet. Összességében 35 új védett állatfajjal, 5 új közösségi jelentőségű állatfajjal, 3 új védett zuzmófajjal, 27 új védett növényfajjal és 2 új fokozottan védett barlanggal bővült a lista. Mindemellett 8 növényfaj esetében történt átsorolás a védettről a fokozottan védett kategóriába.
- Módosult az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló **275/2004.** (X. 8.) Korm. rendelet, amely által Magyarországon a „jelölt Natura 2000 területek” az élőhelyvédelmi irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján „jóváhagyott Natura 2000 területekké” váltak. Továbbá a Natura Korm. rendelet 10. §-ának módosítása folytán a Natura 2000 területek tekintetében lefolytatandó hatásbecslési eljárás menetének, kritériumrendszerének, feltételeinek részletesebb, a hatósági jogalkalmazást elősegítő szabályozása alakult ki.

4. A 2010-es biodiverzitás célok megismertetése a lakossággal

Oktatás, szemléletformálás

- 2008-ban a környezeti nevelés terén elsődleges célcsoport az óvodás korosztály volt. A KvVM és az OKM közös pályázatai alapján 2008 szeptemberében 97 óvodával bővült a hálózat, így már több mint 200 intézmény rendelkezik „Zöld Óvoda” címmel. Az óvodákban folyó környezeti nevelési tevékenység elősegítését szolgálja az a 30 órás pedagógus továbbképzés, amelynek akkreditálása folyamatban van.
- A KvVM és az OKM ötödik alkalommal hirdette meg az „Ökoiskola” cím elnyerésére vonatkozó pályázatát. A cím azoknak az iskoláknak az elismerését szolgálja, melyek átgondolt stratégia mentén, intézményszerűen foglalkoznak a környezettudatosság, a fenntartható fogyasztás és fejlődés pedagógiájának gyakorlati megvalósításával, a környezeti neveléssel. A pályázatok útján elnyert cím alapján jelenleg 354 Ökoiskola tevékenykedik Magyarországon.
- Az Erdei Iskola Program keretében jelenleg 96 minősített erdei iskola és egy erdei óvoda szolgáltató működik. Utóbbi értékét jelentős mértékben növeli, hogy alkalmas fogyatékkal élő gyermekek fogadására.
- A fiatalok számára évente kiírt tanulmányi versenyek (Országos Szakmai Tanulmányi Verseny, Kaán Károly Országos Verseny) iránt 2008-ban is széleskörű érdeklődés mutatkozott.
- A KvVM ösztönözi, illetve elősegíti a gyakorlati méréseken, tapasztalatokon alapuló nemzetközi környezeti oktató programokban (GLOBE és BISEL program, „Mérd az Időt” program, Duna Ismerettár) való részvételt. A gyermekek és a pedagógusok motivációját önálló rajz, fotó, esszé valamint film készítésére kiírt hazai és nemzetközi gyermekpályázatok erősítették.
- A KvVM ifjúsági programjaként 2007-től működő „Ökoclubok” immár 7 magyarországi, és 4 határon túli felsőoktatási intézményben vannak jelen. Az egyetemi, illetve főiskolai hallgatók önszerveződésére is építő program szakmai és infrastrukturális fejlesztése folyamatos, kiegészülve helyi környezetvédelmi társadalmi akciók szervezésével, illetve gyakorlati problémák, mérések elemzésével.

LIFE pályázatok

Az Európai Bizottság által, a LIFE+ program keretében 4 magyar természetvédelmi pályázat nyert 2008-ban. A projektek nagy hangsúlyt fektetnek a természetvédelmi célkitűzések megvalósítása mellett a társadalmi tudatosság növelésére.

- *Kiemelt fontosságú élőhelyek megőrzése és helyreállítása a Keleti-Bakonyban* c. program fő célkitűzése a Natura 2000 hálózat továbbfejlesztése, a Várpalotai lőtér természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a közösségi és kiemelt jelentőségű élőhelyek helyreállítása és egyes fajok populációjának megerősítése. Kiemelendő, hogy a projekt nagy szerepet szán az információk terjesztésének, a tájékoztatásnak (pl. terepbejárások, fórumok szervezésével), képzésnek pl. katonáknak rendezett tréningek segítségével.
- *A hortobágyi szikes mocsarak és halastavak élővilágának helyreállítása* c. pályázat keretében a balmazújvárosi puszták helyreállítására ad támogatást az Európai Unió, amelynek köszönhetően lehetőség nyílik a területek vízjárásának rendezésére és a faluszéli legeltetési hagyomány felélesztésére. A balmazújvárosi lakók bekapcsolódhatnak a külterjes háziállattartásba, mindemellett látogatóközpont és megfigyelőtorony is épül.
- *Vízi élőhelyek megőrzése a Mohács melletti Szabadság-sziget és Béda-Karapanca mellékcsatornában* c. projekt a vizes élőhelyek és az érintett zátony bolygatás nélküli

egységként való megőrzésére, valamint a mellékág revitalizációjára irányul. A program eredményeképpen ugyanakkor kialakítanak egy vízitúra-útvonalat, ahol a Duna mellékágát újra horgászok, evezősök, strandolók használhatják rekreációs céllal. Az elvégzett munkálatokról információs táblák, kiadványok tájékoztatják majd a látogatókat, illetve egy rövid film is bemutatja a főbb eredményeket.

- *A rákosi vipera védelme a Kárpát-medencében* c. projekt célja a kipusztulással közvetlenül veszélyeztetett rákosi vipera jelenlegi élőhelyének kibővítése és az ott található vipera-állományok megerősítése. A program megvalósítása során nagy hangsúlyt helyeznek a lakosság minél szélesebb körű informálására: a „Rákosiviperavédelmi Központ” által lehetőség nyílik a tevékenység egyik legfontosabb elemének helyszíni megismerésére, az országos szintű kampány részeként pedig a magyarországi állatkertekben információs pontokat állítanak fel, valamint a budapesti és a bécsi állatkertben a faj bemutatására alkalmas kiállítási részt is kialakítanak.
- A Natura 2000 program jobb megismertetését és népszerűsítését célozza az Európai Unió Átmeneti Támogatásából készülő Natura 2000 fenntartási tervekhez kapcsolódó honlap elkészítése. A honlap az első körben, fenntartási terv készítésére kiválasztott 20 területet mutatja be, valamint elősegíti az önkormányzatokkal és helyi gazdákkal, érdeklődőkkel való együttműködést, az információk megosztását.

5. Fajok és élőhelyek védelme, kezelése:

- Az 1. pontban említett területek védetté nyilvánításával egyidőben a természetvédelmi kezelési terv jogszabályi kihirdetése is megtörtént. Ezen felül 8, már korábban védetté nyilvánított országos jelentőségű védett természeti terület vagy ezek részterülete esetében történt meg a természetvédelmi kezelési terv jogszabályi kihirdetése 2008-ban. Így összesen 51 db tervezési terület (védett természeti terület vagy annak részterülete) esetében jelent meg jogszabályban természetvédelmi kezelési terv 2008 végéig.

Természetvédelmi kezelési tervek jogszabályi kihirdetése - korábban már védetté nyilvánított természeti területek esetében (2008):

- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelete a **Zirci arborétum természetvédelmi terület** természetvédelmi kezelési tervéről
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 13/2008. (V. 20.) KvVM rendelete a **Rudabányai őshominida-lelőhely természetvédelmi terület** természetvédelmi kezelési tervéről
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 14/2008. (VI. 3.) KvVM rendelete az **Erdőtelki-égerláp természetvédelmi terület** természetvédelmi kezelési tervéről
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 15/2008. (VI. 3.) KvVM rendelete a **Mátrai Tájvédelmi Körzet** természetvédelmi kezelési tervéről
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 16/2008. (VI. 3.) KvVM rendelete a **Sághegyi Tájvédelmi Körzet** természetvédelmi kezelési tervéről
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 17/2008. (VI. 3.) KvVM rendelete a Budai Tájvédelmi Körzet részét képező **Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület** természetvédelmi kezelési tervéről
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelete a **Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület** természetvédelmi kezelési tervéről
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 29/2008. (XII. 10.) KvVM rendelete a **Megyer-hegyi Tengersizem Természetvédelmi Terület** országos jelentőségű

védett természeti területté történő átminősítéséről szóló 24/1997. (VIII. 1.) KTM rendelet módosításáról

- Lezárult a 2006-ban elnyert, a madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelveknek megfelelő monitorozás előkészítésére és Natura 2000 területek fenntartási terveinek megalapozására irányuló Átmeneti Támogatás pályázat monitorozási részének megvalósítása (*Step towards the monitoring and management in line with the Birds (79/409/EEC) and the Habitats (92/43/EEC) Directives*). A program eredményeként elkészült 44 közösségi jelentőségű faj (puhatestűek, szitakötők, bogarak, lepkék, halak, kételtűek, madarak csoportjából) élőhelyeinek felmérése. A fajok természetvédelmi helyzetének nyomon követésére tesztelt mintavételi protokollok készültek. Harminc Natura 2000 terület élőhelytérképe és a közösségi jelentőségű élőhelyek mintavételezésének módszertana készült el a pályázat keretében. Az érintett komponensek tekintetében a munka megalapozza a következő, 2007-2013. időszakra szóló, az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerint elkészítendő országjelentést.
- A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) a magyarországi biológiai sokféleség (biodiverzitás) állapotát és változásait vizsgáló, 11 éve működő országos program. A program eddigi projektje kiegészült az európai uniós természetvédelmi irányelveknek megfelelő monitorozási és jelentéstételi kötelezettségek teljesítéséhez kapcsolódó XI. projekttel (Közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek monitorozása Natura 2000, Monitoring of species and habitats of community importance Natura 2000). A vizsgált komponensek és mintavételi helyek bővítése, valamint a mintavételi protokollok továbbfejlesztése, felülvizsgálata folyamatosan zajlik. A nagyközönség részére 2007-ben magyar és angol nyelven megjelent egy színes ismertető kötet, amit széles körben terjesztettünk. A szakemberek számára a 2006-ban (élőhelyek, gombák és mohák monitorozásának eredményeinek bemutatásával) kiadvány sorozat indult, amelynek következő, zoológiai témával foglalkozó kötete szerkesztés alatt áll. Az év során több nemzetközi és hazai rendezvényen, tudományos konferencián ismertettük eredményeinket. A NBmR adatainak tárolására az elkészült Természetvédelmi Információs Rendszer biotika modulja szolgál az idei évtől. A gyűjtött adatokra és a szerzett tapasztalatokra alapozva csatlakoztunk az európai kezdeményezésű Life Watch információs hálózat kiépítéséhez.
- A Berni Egyezmény inváziós idegen fajok elleni európai stratégiájában foglaltak szerint a nemzeti stratégia kidolgozása érdekében a minisztérium a társtárcákkal való kapcsolatfelvétel után megkezdte a stratégiát megalapozó információk hazai inváziós fajokra vonatkozó eddigi kutatási és védekezési tapasztalatok összegyűjtését, az inváziós növények és állatok jegyzékének összeállítását.